

Natur og vandmiljø

Naturrådgivning øger landmændenes viden om biodiversitet

7 landmænd har over tre år fået målrettet rådgivning om natur- og biodiversitet på deres bedrift. Det har øget deres vidensniveau og motiveret dem til at igangsætte målrettede indsatser.

Nyhed

20. december 2023

Opdateret 22. januar 2024

For 10 år siden var begrebet biodiversitet et ord der primært blev benyttet af fagfolk – nu er begrebet næsten blevet allemandseje. Privatpersoner laver ”Vild med vilje” i deres haver, statsskove bliver udlagt til urørt skov og inden for de kommende år bliver der etableret 15 naturnationalparker rundt i landet. Der bliver stillet krav til virksomheder og landmænd om, at de skal vise, at de tænker biodiversiteten ind på deres arealer, som et led i at have en bæredygtig profil.

I projektet, Biodiversitet i det nye årti, har syv frivillige landmænd indvilliget i at få naturrådgivning i form af udarbejdelse af et **Naturtjek**, samt løbende opfølgning og rådgivning om naturtiltag på deres ejendom. Derudover er der lavet økonomiske analyser på forskellige biodiversitetstiltag for de enkelte bedrifter.

Alle landmændene har givet udtryk for, at rådgivningen har haft en positiv effekt, og hovedparten af dem, tænker nu natur og biodiversitet ind på ejendommen. Én enkelt af landmændene har sågar sat

 rligt budget af til biodiversitetstiltag. De har alle givet udtryk for, at det har været gavnligt at få

udarbejdet et Naturtjek, men kombinationen med den løbende opfølgning på Naturtjekket har været særlig værdifuld, da det har været en årlig reminder om at tænke naturen og biodiversiteten ind i den daglige drift.

Glæden ved at gå rundt på vores arealer er blevet meget større, efter vi har fået mere viden om, hvilke naturværdier vi har på vores ejendom

I det første år i projektet, blev de syv landmænd stillet en række spørgsmål forud for rådgivning om deres natur og de har fået stillet de samme spørgsmål 4 år efter ved projektets afslutning, for at se om der er sket en udvikling.

Overordnet set har landmændene fået et større fokus på natur og biodiversitet., Det kommer både til udtryk i samtaler med landmændene, men også i spørgeskemaundersøgelsen. I spørgeskemaundersøgelsen er de blandt andet blevet spurgt ind til, hvorvidt de mener, de kan gøre en aktiv forskel for biodiversiteten på deres arealer. Ved projektets begyndelse sagde alle landmændene, at naturen har det godt eller uændret. Da de blev stillet det samme spørgsmål i 2023, har de fleste ændret deres besvarelse til, at naturen har det uændret eller dårligt. Et par stykker med kommentarer om, at de syntes, det er svært at vurdere, da de stadig oplever en del "liv" på deres egne arealer, men at de er opmærksomme på, at den [danske rødliste](#) fortæller en anden historie. Det viser at landmændenes vidensniveau om naturens reelle tilstand er ændret igennem projektperioden.

Landmændene er ligeledes blevet spurgt ind til, hvad der er de tre største barrierer, der hindrer dem i biodiversitetstiltag. Landmændene nævner barrierer som uhensigtsmæssige tilskud og lovgivning og manglende dialog og samarbejde. Svarene stemmer godt overens med de barrierer, der er beskrevet i kataloget [Barrierer for landmandens indsats for biodiversitet](#). Men der er også barrierer som jagt, frygten for at arealer udvikler sig til § 3 beskyttet natur og tid. Med tid mener landmændene også deres egen prioritering af tid.

Hvilke biodiversitetstiltag har landmændene prioriteret?

I det første år efter Naturtjekket, implementerede flere af landmændene tiltag. Det var primært "nemme" tiltag, såsom at undlade at fælde og fjerne døde træer i læhegnene og holde afstand til eksisterende levesteder som § 3-beskyttede naturarealer, læhegn og småbiotoper.

To af de syv landmænd er i gang med større projekter, men det tager tid at få iværksat, da der er andre lodsejere involveret i projekterne. To af landmændene er naturplejere, og de har begge foretaget ændringer i deres græsningsstrategi, i form af græsningsperiode, syn på tilskuds fodring og dyretryk siden de meldte sig til projektet.

Er viden om biodiversitet på landbrugsbedrifter blevet ændret?

Ud over de spørgsmål som de syv case-landmænd er blevet stillet, så er der blevet lavet en offentlig rundspørge, på SEGES i Marken, med lignende spørgsmål hhv. i 2020 og ved projektets afslutning i 2023. Her tegner sig et billede af, at der er en markant stigning i, hvor mange af de adspurgte, der mener de har viden om, hvor og hvordan de bedst tilgodeser biodiversiteten på deres bedrift.

Hele 70 % af de adspurgte mener de kan gøre en aktiv forskel for biodiversiteten på deres bedrift, mens det ved projektets begyndelse var 57 % af de adspurgte, der mente de kunne gøre en aktiv forskel for biodiversiteten på deres bedrift. Halvdelen af de adspurgte svarer ja til, at de har nok viden om, hvordan de bedst tilgodeser biodiversiteten på deres bedrift, mens 40 % siger, de i nogen grad har nok viden og kun 9 % svarer slet ikke.

Ud fra besvarelsene fra de syv landmænd i projektet sammenholdt med svarene på den offentlige rundspørge, kan vi konstatere, at landmændenes opfattelse af deres vidensniveau om er øget i projektperioden.

Der er dog forsat et stort behov for at få ryddet ud i barrierer og få styrket vidensniveauet, så det bliver endnu nemmere for landmænd at igangsætte de indsatser, der gavner biodiversiteten mest.

Emneord

[Indsatser på bedriften](#)

Natur og vandmiljø

Tema: Biodiversitet og naturforvaltning

Find nyeste viden, inspiration og anbefalinger til, hvordan du forvalter naturen og biodiversiteten bedst muligt og på samme tid tilgodeser en bæredygtig landbrugsproduktion.

Publiceret: 20. december 2023

Opdateret: 22. januar 2024

Vil du vide mere?

Lisbeth Gliese Jensen

Seniorkonsulent

SEGES Innovation P/S

ligj@seges.dk

+45 2426 3946

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S   Tlf.   8740 5000

Agro Food Park 15   Fax.   8740 5010

8200 Aarhus N   Email   info@seges.dk